

Skal vi la oss kjøpe av Kingrose?

Daglig hører vi om både kommuner og bedrifter og kulturinstitusjoner i Finnmark som sliter hardt økonomisk. Fra staten er det lite å hente og det søkkrike oljefondet er ikke for oss. Derimot finnes det en annen mulig inntektskilde. Det er store bedrifter, gjerne utenlandske, som ønsker tilgang til våre naturressurser, men som vet at den virksomheten de vil starte, er omstridt både hos myndigheter og i lokalsamfunna. De vil da kjøpe seg godvilje ved å bidra til lokalsamfunnet.

Da Arctic Gold ville starte gullgruve i Biedjovággi, trodde de at de skulle komme til dekkabord og kom i starten med krav heller enn tilbud til lokalsamfunn og kommune. Da de møtte motstand, kom tilbuda, de skulle støtte kultur og utdanning og det var ikke måte på. Da Nussir møtte motstand fra fiskeri og reindrift, kom de med tilbud om fond for lokalt fiske og utdanning for reindriftsutøvere.

Nå har turen kommet til Kingsrose, som leiter kobber, nikkel og andre metaller i Porsanger, Karasjok og Kautokeino. I Porsanger har de bl.a. sponsa Midnattsrocken. I Sárgat 21.12.2025 kom meldinga om at de har støtta opp om Kautokeino -bedriften Arctic Lavvo, som allerede har vært konkursramma og igjen sliter med økonomien. Dette er et resultat av at Kingsrose har *"satt av et betydelig pengebeløp som skal brukes til samfunnsutvikling og til å støtte og styrke lokale bedrifter"*, i følge Kingsrose sin tidligere samfunnskontakt Kjell Magne Grønli, som nå har avansert til Country Manager for Kingsrose i Norge. .

Hvorfor gjør de dette? Kingsrose har på få år sikra seg leiterettigheter over store deler av Finnmarksvidda, mesteparten av det såkalte grønnsteinsbeltet som går fra Porsanger i to armer ut gjennom Kautokeino og Karasjok. Her forventer de å finne så store mengder med kobber, nikkel, gull og platinametaller at det vil gi stort overskudd til eierne. Men dette må tas ut av naturen og all erfaring sier at det vil føre til store inngrep og stor forurensing. Da Kingsrose kom hadde andre utnytta disse områdene i hundrevis av år. De ønska ikke å se sine beiteområder og friluftslivområder gravd opp til store hull og fylt opp med enorme avgangsdeponi. De ønska ikke sine områder omdanna til industriområder der støvet fra gigantiske dumpere spres ut over planter og dyr. Kingsrose har fått en massiv motstand mot sine planer i både Karasjok og Kautokeino, mens kommunestyre og befolkning i Porsanger er splitta nesten på midten. Da er tida inne til den gamle metoden med å bestikke de motvillige.

Hvordan er Kingsrose i stand til å bruke millioner på kulturtiltak og lokale bedrifter. Selskapet Kingsrose Ltd. er et lite australsk leiteselskap, som har all sin aktivitet i Nord-Norge og Finland. De har ingen aktive gruver og dermed ingen egen inntekt. Men de har noe som er svært verdifullt. De har en samarbeidsavtale med verdens største gruveselskap, BHP. Det er et selskap som har sansen for allsidig markedsføring. På deres siste årsrapport står slagordet: *Bringing people and resources together to build a better world*. Inne i rapporten kan vi se at profitten siste år var vel 200 milliarder kr. Bak dette tallet skjuler det seg mye lidelse for folk og natur. Og, som Kingsrose sier "et betydelig pengebeløp" til å kjøpe opp støtte og tillatelser gjennom støtte til programmer for undervisning, kulturtiltak, sosiale tiltak og støtte til småbedrifter i de samfunna der BHP og deres samarbeidspartnere eller underleverandører har behov for å få leite- og utvinningstillatelser. Bl.a. har BHP brukt nesten 19 mrd. NOK på partnerskap med urfolk. Sjølsagt ikke for å støtte urfolka, men for å slippe til i deres områder. I den sammenhengen blir et par millioner til en lavvoprodusent på Finnmarksvidda lommerusk.

Det er fullt forståelig at bedrifter, kommuner og kulturinstitusjoner tar imot penger der de kan få dem. Men bør vi ta i mot penger som aldri hadde kommet om ikke det var for at noen vil sette i gang inngrep som vil ødelegge vår natur og andre næringer, og som derfor har møtt stor motstand. Bør vi ikke gå sammen og sette en stopp for dette?